

## Toimintakertomus

### YLEISTÄ

Jane ja Aatos Erkon säätiö on perustettu vuonna 2002 tukemaan korkeatasoista kansainvälistä tutkimusta lääketieteen, tekniikan ja talouden alalla. Lisäksi säätiön tarkoituksena on edistää taidetta ja kulttuuria sekä urheilutoimintaa ja ruumiillista kasvatusta ja hyvinvointia Suomen kansakunnan etujen mukaisesti.

Säätiön hallituksen sekä työ - ja talousvaliokuntien kokoonpanot pysyivät toimintavuonna samoina. Hallituksen puheenjohtajana toimi Nils Ittonen ja varapuheenjohtajana Jane Erkko. Säätiön hallituksen jäsenenä jatkoivat Jaakko Rauramo, Sakari Alhopuro ja Heli Rahka. Asiamiehenä toimi Marja Leskinen.

Säätiön työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtajana Nils Ittonen ja jäsenenä Jane Erkko, Heli Rahka ja Marja Leskinen. Talousvaliokunnan muodostivat puheenjohtaja Nils Ittonen sekä jäsenenä Karl Tujulin, Heli Rahka ja Marja Leskinen.

Myönnettyjen avustusten kokonaismäärä oli toimintavuonna 4.356.436,15 euroa. Säätiö osallistui tänäkin vuonna yliopistojen pääoman varainhankintaan lahjoittamalla Svenska Handelshögskolanille (HANKEN 100) 1 miljoona euroa. Miljoonan euron lahjoitukset saivat myös Nuuksiokeskus Oy Suomen luontokeskus Haltian rakentamiseen sekä Crisis Management Initiative (CMI) CMI:n rauhanvälityskyvyn vahvistamiseen ja New Yorkin toimiston perustamiseen.

Edellisvuosien tapaan säätiön toiminta on keskittynyt vuoden 2011 aikana avustusten käsittelyyn: tulevien avustusten valmisteluun ja aiempina vuosina myönnettyjen avustusten seuraamiseen sekä uusien avustuskohteiden kartoitukseen ja taustaselvitysten tekoon. Sähköinen hakujärjestelmä otettiin käyttöön avustushakemusten valmistelun ja päätösten toimeenpanon tehostamiseksi.

Yhteydenotot säätiöön ovat edelleen tasaisesti lisääntyneet ja vuoden 2011 aikana avustushakemuksia kirjattiin 262 kpl (vuonna 2010/203 kpl, vuonna 2009/160 kpl, vuonna 2008/131 kpl, vuonna 2007/62 kpl). Kirjallisten hakemusten lisäksi säätiöön tuli lukuisia yhteydenottoja ja tiedusteluja puhelimitse ja sähköpostitse. Säätiön tunnettuus on lisääntynyt tehtyjen ja julkistettujen avustuspäätösten myötä. Myös yhteydenpito yliopisto-, korkeakoulu - ja säätiömaailmaan on lisääntynyt.

Säätiön suomen-, ruotsin- ja englanninkieliset verkkosivut ovat tärkeä tietolähde säätiön toiminnasta kerrottaessa.

## HALLINTO

### Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana toimi Nils Ittonen. Hänen toimikautensa kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Hallituksen varapuheenjohtajana jatkaa Jane Erkko.

Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen jäsenet Jaakko Rauramo, Sakari Alhopuro ja Heli Rahka. Heidän toimikautensa kestää seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Hallitus on kokoontunut toimintavuoden aikana neljä kertaa.

### Talousvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessaan 21.3.2011 talousvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Heli Rahkan, Marja Leskisen ja Karl Tujulinin.

Hallitus pyytää talousvaliokunnalta lausuntoja tärkeistä taloudellisista kysymyksistä ja talousvaliokunta valmistelee hallituksen ja työvaliokunnan päätettäväksi tulevat talouteen liittyvät asiat. Talousvaliokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana seitsemän kertaa.

### Työvaliokunta

Säätiön hallitus nimesi vuosikokouksessaan 21.3.2011 työvaliokunnan puheenjohtajaksi Nils Ittosen ja jäseniksi Jane Erkon, Heli Rahkan ja Marja Leskisen.

Työvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi tulevat asiat. Työvaliokunta on kokoontunut toimintavuoden aikana neljä kertaa.

### Toimihenkilöt

Säätiön asiamiehenä toimi Marja Leskinen ja osapäiväisenä toimihenkilönä Dita Eklund.

### Toimisto

Säätiöllä oli käytettävänä riittävät toimitilat.

### Kirjanpito

Säätiön kirjanpidon hoiti Visma Services, joka vastasi myös tilinpäätöksestä. Säätiön kirjanpitovelvollisuus laajeni eikä säätiö ollut enää kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettu pieni kirjanpitovelvollinen, jonka vuoksi säätiön tuli laatia kirjanpitolain mukaiset toimintakertomustiedot ja laajemmat liitetiedot.

## SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Toimintavuonna säätiö sai ministeri Aatos Erkolta 20 miljoonan euron suuruisen lahjoituksen, jonka turvin säätiö on keskittynyt edelleen säätiön säädekirjan mukaisen toiminnan laajentamiseen.

Hallitus laati keväällä säätiön sijoitustoiminnan kehityssuunnitelman, jonka mukaan säätiön koon kasvaessa siirrytään asteittain suoriin osakesijoituksiin. Perusvalmiudet suorien osakesijoitusten toteuttamiseksi pantiin täytäntöön ja säätiölle avattiin erilliset tilit kotimaisia ja ulkomaisia osakkeita varten. Ulkomaisten osakkeiden osalta tehtiin myös varainhoitosopimus. Osakkeiden ostossa on edetty maltillisesti ja osakepainoa on nostettu varovasti.

Säätiön sijoituksista on toimintavuoden aikana kertynyt – 3.288.859,08 euroa (2010: nettotuottoja 5.106.182,79 euroa, 2009: nettotuottoja 8.386.128,00 euroa). Suurimmat erät olivat rahastojen voitto-osuudet 2.482.531,44 euroa (1.690.199,08 euroa; 1.519.704,86 euroa) ja sijoitusten arvonalennukset – 5.338.278,94 euroa (arvonalennusten palautukset 3.305.086,37 euroa; 6.733.696,26 euroa).

Tilikauden ylijäämä oli saadun lahjoituksen myötä 12.100.373,56 euroa (ylijäämä 20.026.158,41 euroa; ylijäämä 5.627.212,46 euroa). Taseen lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta 5.462.946,01 euroa (4.381.900,00 euroa; 4.574.500,00 euroa) koostui päätetyistä avustuksista, jotka tulevat maksuun tulevana vuosina sovittujen aikataulujen mukaisesti.

Säätiön varallisuuden markkina-arvo oli vuoden vaihteessa 88,4 miljoona euroa (79,1 miljoonaa euroa). Osakesijoitusten osuus varallisuudesta oli 67 % (87 %) ja korkosijoitusten 33 % (13 %).

Markkina-arvoin laskettuna sijoitusten kokonaistuotto vuonna 2011 oli – 8,1 % tai 7,3 miljoona euroa (2010; + 16 % tai +10,3 miljoonaa euroa). Osakesijoitukset tuottivat – 11,4 % (+21 %) ja korkosijoitukset + 1,0 % (+3 %). Koko vuoden osalta osakesijoitusten suhteelliset tuotot jäivät hieman vastaavista vertailuindekseistä. Indeksirahastot Euroopassa ja Yhdysvalloissa sekä suorat suomalaiset osakkeet menestyivät hyvin, mutta small & mid cap rahastot Euroopassa ja Yhdysvalloissa sekä Suomi – ja Japani- osakerahastot jäivät yleisindekseistä.

## Riskien hallinta

Säätiön sijoitustoiminnan tavoitteena on säilyttää ja kasvattaa pääomaa pitkällä aikavälillä sekä turvata varsinaisen toiminnan vakaa kassavirta ja riittävä maksuvalmius. Sijoitushorisontin ollessa pitkä sijoitusstrategia on osakepainotteinen ja sijoitussalkkua ei yleisesti ottaen suojata.

Sijoitusstrategian mukaisesti sijoitukset on hajautettu maantieteellisesti, toimialoittain, yhtiökohtaisesti ja valuuttamääräisesti. Sijoitukset ovat likvideissa arvopapereissa ja rahastoissa, jotka voi nopeasti muuttaa rahaksi, eli säätiön rahoitus- ja likviditeettiriski on hyvin pieni.

Kotimainen ja kansainvälinen taloudellinen tilanne heijastuu säätiön sijoituksiin. Sijoitustoiminnan riskit liittyvät lähinnä yleiseen markkinariskiin, eli kansainvälisten osakemarkkinoiden ja osinkotulojen kehitykseen pitkällä aikavälillä. Säätiö ylläpitää likviditeettipuskureita, joilla turvataan toimintaedellytykset ja jotka kattavat säätiön sitoumukset.

Rahavarojen hoito ja sijoitustoiminta on tehty hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti ja sijoitustoimintaan liittyvät asiat on käsitelty säätiön talousvaliokunnassa.

## VARSINAINEN TOIMINTA

### Avustukset

Säätiö on toimintavuoden aikana jakanut avustuksina 4.356.436,15 euroa (vuonna 2010; 4.927.728,77 euroa, vuonna 2009; 2.688.000,00 euroa, 2008; 283.550,00 euroa; 2007; 3.541.339,42 euroa). Toimintakulut olivat 280.183,51 euroa (vuonna 2010; 152.295,61 euroa, 2009; 70.915,54 euroa, 2008; 62.178,67 euroa; 2007; 30.008,85 euroa).

Avustukset olivat seuraavat:

Svenska Handelshögskolan, HANKEN 100 – varainhankintakampanja, 1.000.000 euroa

Nuuksiokeskus Oy, Suomen luontokeskuksen rakentaminen, 1.000.000 euroa

Crisis Management Initiative (CMI), CMI:n rauhanvälityskyvyn vahvistaminen ja New Yorkin toimiston perustaminen 1.000.000 euroa

Anu Wartiovaara, Helsingin yliopisto, mitokondriotutkimus, 415.000 euroa

Helsingin Juhlaviikot, New York Philharmonic Orchestra, Residenssi Helsingissä 2015, 200.000 euroa

Helsingin Musiikkitalon säätiö, Wienin Filharmonikkojen konsertti 24.2.2012, 200.000 euroa

DC – 2, Hanssin-Jukka, entisöinti, 116.000 euroa sekä kirjan kirjoittaminen ja kääntäminen 10.000 euroa

Tampereen yliopisto, Summer School Series 2012, 103.000 euroa.

Taitoluistelun Tuki ry, 100.000 euroa

Sarjakuvan tiedotuskeskus, Kansallinen käyttökuvan tallennusprojekti, 60.000 euroa

Helsingin kansainvälinen balettikilpailu yhdistys ry, Helsingin kansainvälinen balettikilpailu 2012, 60.000 euroa

S/S Turso, kunnostukseen, 53.000 euroa

S/S Turso, Pietarin vierailu, 53.000 euroa

Suomen Majakkaseura – Finlands Fyrsällskap ry, Majakka Märketin kunnostus, 50.000 euroa

Avanti ry, kamariorkesterivierailu, New York, Carnegie Hall, syksy 2011, 30.000 euroa

Helsingin Faktoriklubi, 100-vuotishistoria, 25.000

Bard College, SummerScapeFestival 2011, New York, 25.000 euroa

Balettitanssija Lilli Dahlberg, Balettitanssijan ammattiopinnot, 4.000 euroa

Orimattilan Erkko-lukion stipendit:

Eero Erkko- stipendit, 2 kpl à 600 euroa

J.H.Erkko- stipendit, 2 kpl à 600 euroa

Ruuto Erkko- stipendi, 2.500 euroa

Jane ja Aatos Erkon säätiön eritysstipendi, 1.000 euroa

Pitäjäsanomat Oy, Orimattilan Sanomat 60 vuotta, 2.500 euroa

American Scandinavian Foundation, Centennial Ball on Friday, October 21, 2011, Platinum Table ja Silver Table USD 60 000

Avustus- ja apurahahakemuksia käsitellään säätiössä jatkuvasti ja säätiö edellyttää raportointia myönnetyn hankkeen edistymisestä ja tuloksista.

### Sähköinen hakujärjestelmä

Toimintavuoden lopulla otettiin käyttöön avustus- ja apurahahakemusten sähköinen hakujärjestelmä. Lähettäessään avustus- tai apurahahakemuksen Jane ja Aatos Erkon säätiölle hakijat luovuttavat säätiölle itseään koskevia tietoja, joista muodostuu säätiölle henkilötietoja sisältävä rekisteri. Tietoa säätiön avustus- ja apurahahakija- ja saaja rekisteristä on säätiön verkkosivuilla olevassa tietosuojaselosteessa.

### TILINTARKASTUS

Säätiön hallitus valitsi vuosikokouksessaan 21.3.2011 säätiön tilejä tarkastamaan kauppatieteiden maisteri Johanna Perälän, KHT ja kauppatieteiden maisteri Samuli Perälän, KHT sekä varatilintarkastajiksi kauppatieteiden maisteri Sari Aiolan, KHT ja kauppatieteiden maisteri Henrik Sormusen, KHT.

### KULUVAN VUODEN TOIMINTA

Säätiö jatkaa valitsemallaan linjalla etsien kohteita korkeatasoisen kansainvälisen tieteellisen tutkimuksen tukemiseksi säätiön sääntöjen sekä säätiön tarkoituksien mukaisesti. Lähtökohtana on suurehkojen avustuskohteiden valinta ja toiminnan joustavuus.

Vuosittain jaettavien avustus- ja apurahapäätösten määrä pyritään pitämään vakaana ja pitempiaikaisten avustusten jatkuvuudesta huolehditaan. Taloudellinen tilanne ja sen vaikutus sijoitusomaisuuden tuottoon otetaan huomioon avustuspäätöksiä tehtäessä.

## TULOSLASKELMA (EUR)

|   | 1.1.2011-31.12.2011  | 1.1.2010-31.12.2010  |
|---|----------------------|----------------------|
| VARSINAINEN TOIMINTA                      |                      |                      |
| Avustukset                                | -4 356 436,15        | -4 927 728,77        |
| Toimintakulut                             | <u>-283 950,21</u>   | <u>-152 295,61</u>   |
| VARSINAISEN TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ           | -4 640 386,36        | -5 080 024,38        |
| VARAINHANKINTA                            |                      |                      |
| Saadut lahjoitukset                       | <u>20 000 000,00</u> | <u>20 000 000,00</u> |
| TUOTTOJÄÄMÄ                               | 15 359 613,64        | 14 919 975,62        |
| SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA             |                      |                      |
| Tuotot                                    | 2 764 731,06         | 1 801 096,42         |
| Sijoitusten arvonalennukset/- palautukset | -5 408 452,02        | 3 305 086,37         |
| Kulut                                     | <u>-615 519,12</u>   | <u>0,00</u>          |
| TUOTTOJÄÄMÄ                               | 12 100 373,56        | 20 026 158,41        |
| TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ                  | 12 100 373,56        | 20 026 158,41        |

## TASE (EUR)

| VASTAAVAA                       | 31.12.2011           | 31.12.2010           |
|---------------------------------|----------------------|----------------------|
| <b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>        |                      |                      |
| Kalusto                         | 5 650,06             | 7 533,41             |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>      |                      |                      |
| Lyhytaikaiset saamiset          | 9 972,00             | 10 380,50            |
| Rahoitusomaisuusarvopaperit     | 75 896 725,43        | 72 783 065,88        |
| Rahat ja pankkisaamiset         | 10 097 825,18        | 14 334,81            |
|                                 | <u>86 010 172,67</u> | <u>72 815 314,60</u> |
| <b>VASTATTAVAA</b>              |                      |                      |
| <b>OMA PÄÄOMA</b>               |                      |                      |
| Peruspääoma                     | 1 000 000,00         | 1 000 000,00         |
| Vararahasto                     | 8 052 051,86         | 6 842 014,50         |
| Edellisten tilikausien ylijäämä | 59 362 162,09        | 40 546 041,04        |
| Tilikauden yli-/alijäämä        | 12 100 373,56        | 20 026 158,41        |
|                                 | <u>80 514 587,51</u> | <u>68 414 213,95</u> |
| <b>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>      |                      |                      |
| <b>VIERAS PÄÄOMA</b>            |                      |                      |
| Lyhytaikainen vieras pääoma     | 5 495 585,16         | 4 401 100,65         |
|                                 | <u>86 010 172,67</u> | <u>72 815 314,60</u> |